

Oponentura k bakalářské práci

Břetislav Malý

Oponent - MgA. Daniel Pitín

Břetislav Malý si pro svoji klauzurní práci vybral sartróvské téma pohledu shora, a to z okna svého pokoje dolů na ulici města a na příměstskou krajinu. Autorovu tvorbu sleduji již druhým rokem. Téma, které si zvolil, jasně demonstruje tendenci odklonu od jeho figurativních kompozic a projevuje snahu zbavit malbu „narace“ a nechat ji samotnou vytvářet obrazové vztahy. Pohled shora tak částečně ztrácí své existencionální pozadí a slouží spíše jako pomůcka ke zploštění obrazové kompozice a k následnému abstrahování. Břetislav také daleko více otevřel svou barevnou škálu a uvolnil se v malířském gestu.

Udělejme zde ale malý obrat. Předně musím říct, že autorovu práci považuji za kvalitní a jeho nadšení a zápal pro samotnou malbu za rozhodující pro jeho další vývoj. Ve svém ateliéru podle mě patří k těm nejtalentovanějším. Možná právě proto bych chtěl vyjádřit výhrady k některým momentům jeho tvorby posledního roku víc osobně.

Na první pohled bych neměl co vytknout. Břetislav zvládá obrazovou plochu, chápe barevný rytmus, kompozici a naučil se udržet obraz tak akorát dokončený, aby vypadal dobře. Musíme si ale položit otázku, jestli o to v současné malbě jde. Tyto kvality a opojení malbou samotnou odklání malbu od výpovědi, kterou může nést. Ne ve smyslu vyprávění či narace, ale spíše ve smyslu svědectví. Tedy že malba je svědkem procesu myšlení či situace se všemi problémy a chybami, kterých se autor samozřejmě dopouští.

Malba nám pak umožní uvidět, nahlédnout shora tento proces myšlení a společně ho pak sdílet. Proto snad v současném malířství ztrácíme jakékoli hranice mezi abstrakcí a narací, kvalitní a špatnou malbou. Malířství už asi nemůžeme měřit pouze těmito pravidly, ale více její schopností vidět přesně daný problém, který umělec nese.

Zdá se mi, že Břetislavův zápal pro malbu samu ho trochu odvedl od ostatních možností, které by mohly jeho tvorbu posílit – a hlavně více otevřít do budoucna. Doporučil bych přemýšlet více o povaze tématu, které si vybral. Nejen malbou, ale skrze literaturu, film a podobně. Bylo by asi dobré snažit se více konceptualizovat proces své práce a hledat kontexty v současném umění. Cestovat a nacházet podstatu svého zájmu více než jeho vnější projev. Kontext, Thomas Scheibitz, Wilhelm Sasnal, Serban Savu. Doporučil bych i změnu média, například zkusit malovaný objekt atd.

Autor je svým založením velmi pracovitý a problémy, které se před ním otevírají, chce překonat prací, dalším obrazem. Nemá cenu mu v tomto pozitivním postoji bránit, ale pouze změnami prostředí či média je možné zabránit myšlím upadat do mechaničnosti a stereotypů. Lze si tak uvědomit, že péče o sebe je komplexní věc. Záměrně se v této úvaze nepouštím do rozboru jednotlivých obrazů. To, jestli je jeden lepší než druhý, není pro mě teď až tak podstatné jako autorovo celkové směřování.

Přes tyto výhrady, které pramení i z mých osobních zkušeností, bych rád pochválil Břetislava za jeho úsilí, snahu vystavovat, a dostávat se tak do jiného kontextu, za otevřenost v diskuzi s ostatními lidmi o jeho tvorbě. „Na lidi je nutné se dívat shora“ a na sebe sama také.

S pozdravem Daniel Pitín

Hodnocení: B

